Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 519415

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82950/92

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Velp	Rheden	Gelderland

Locatienaam	*Locatieomschrijving*
Velp	

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Velp Gelderland	H			141

*Omschrijving***

Inleiding:

Het voor de gemeente Rheden unieke neogothische GRAFMONUMENT van F.J. HALLO is gelegen op de Hervormde Begraafplaats in Velp. Deze begraafplaats is gelegen nabij de oude dorpskern van Velp aan de noordzijde van de Reinaldstraat. Het terrein wordt aan drie zijden omgeven door de o.a. met beuken en eiken beplante achtertuinen van aan de Kerkstraat, Kastanjelaan en Gasthuislaan gelegen monumentale villa's en woonhuizen uit het tweede helft van de 19de eeuw. Tot 1833 werden de Hervormden in en rond de Oude Jan aan de Kerkstraat begraven. In 1829 werd het verboden binnen in de kerk te begraven waarbij tevens werd gesteld dat de nieuwe begraafplaatsen minstens "30 à 40 ellen" van de bebouwde kom moesten zijn gelegen. De nieuwe begraafplaats aan de Reinaldstraat werd waarschijnlijk in 1834 aangelegd. Volgens het kadastraal minuutplan van 1832 was de grond waarop de begraafplaats gelegen is in dat jaar nog als bouwland in gebruik. In de kerkelijke rekeningen van 1834 komen verschillende posten voor de inrichting voor. De begraafplaats heeft een eenvoudige symmetrische aanleg met een centrale as en ronde kern die gevormd wordt door de grafkelder van de familie van Spaen van Hardenbroek (rijksmonument, nr. 42150), waaromheen zich de meest bijzondere graven bevinden. De beplanting bestaat voornamelijk uit coniferen. Het kapel-achtige grafmonument werd in 1876 gebouwd in opdracht van de gasmagnaat F.J. Hallo en is stilistisch verwant aan het in opdracht van hem gebouwde sprookjeskasteel 'Batouwe Zate' in de benedenstad van Nijmegen. Dit voor Nederland unieke gigantische neogotische bouwwerk werd vanaf 1859 gebouwd en zou kort na de Tweede Wereldoorlog worden gesloopt. De architect van het grafmonument is voor alsnog onbekend.

** Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister*
*** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument*
Datum van downloaden 28 march 2024

Gezien de overeenkomsten zullen beide bouwwerken van de hand van dezelfde persoon zijn.

Omschrijving:

Het gepleisterde bouwwerk is opgetrokken op een nagenoeg rechthoekige plattegrond onder een zadeldak dat voorzien van een zinken dakbedekking die mogelijk niet oorspronkelijk is. Op de vier hoeken bevinden zich overhoeks geplaatste pinakels. Elke pinakel is samengesteld uit een schacht met in drie zijden een casement met driepas, Iedere pinakel bezit een hardstenen spits met hogels en kubusvormige pumeel. De voor- en achtergevel bezitten lisenen die zich in de tuitgevel voortzetten in de vorm van een klimmend rondboogfries. De oorspronkelijke bekroning van de gevels is helaas verdwenen. Hoe deze er heeft uitgezien is tot heden niet bekend. Wellicht bevonden zich hier eveneens pinakels. De voorgevel bezit een spitsbogig afgesloten deur. De eveneens spitsboogvormige houten deur is voorzien van twee kruisgehengen met fraaie neogotische decoraties met bladmotieven. Het door een dubbele spitsboog omgeven slot is eveneens voorzien van decoraties.

Waardering:

Architectuurhistorische waarden: GRAFMONUMENT van F.J. HALLO uit 1876.

- Het grafmonument is van belang als zeldzaam voorbeeld van dergelijk in de trant van de Neo-Gotiek uitgevoerd gepleisterd grafmonument.

- Het grafmonument is van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp. Het grafmonument is redelijk gaaf bewaard voor wat betreft de hoofdvorm en is bijzonder in detaillering en materiaalgebruik.

Stedenbouwkundige waarden:

- Het grafmonument is van belang als onderdeel van de begraafplaats van Nederlands Hervormde Gemeente in Velp. Als zodanig is er sprake van een ensemble- en situeringswaarde. Deze begraafplaats bevindt zich in een bijzonder gebied dat bestaat uit de Kerkstraat, de Kastanjelaan, de Gasthuislaan en de Reinaldstraat waaraan zich voornamelijk villa's uit de tweede helft van de 19de eeuw bevinden met diepe achtertuinen. Dit gebied vormt een van de waardevolste en gaafst bewaarde delen van het villadorp Velp en heeft tot op heden haar 19de eeuwse karakter bijzonder goed behouden.

Cultuurhistorische waarden:

- Het grafmonument is van historisch belang vanwege de betekenis van de negentiende eeuwse industrieel F.J. Hallo voor de regio.

- Het grafmonument is van belang als voorbeeld van de funeraire cultuur in de tweede helft van de negentiende eeuw.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Grafmonument